

Vyšehrad

Jan Zahradníček Dům Strach

Jan Zahradníček

Dům Strach

VYŠEHRA D

© dědicové, 2015

ISBN 978-80-7429-526-3

*Jakým jak vyjádřiti tvůj jásos,
zvěstovateli rozbřesků, jenž sis vybral
tuto ulici, tento dům naproti mému oknu,
jež kalně mžourá
napodobujíc den a noc.*

*Zní kloakové povrkávání harmonik.
Zní vrískot činžáků, jež plivají chodce a zas je lížou.
Ale jen ty, tvůj chvalozpěv započatý už v ráji
proniká tmou, jež drtí mne
k podobě červa leda,
ten chuchvalec žalu, chrchel z úst Molochových.*

*A zatímco venku s hedvábnou vláčností
přelévají se vlny trav, réva kvete,
a zatímco proud modliteb k nebesům stoupá
a u přátel smutno, kam zmizel jsem,
ty říkáš mi, že je radost, jež nepřestává.
Abych se nebál, je radost, jež nepřestává.
A já slzami zalit zas oddychuji, dík vzdávám.
Dík vzdávám vzpomínaje dětátek očí tak nezáludných
v psí potměšilosti špehýrek
a dveří bez kliky.*

Pohrávají si se mnou jak kočka s myší.

Sbohem, má ženo, a sbohem, vy doma.

*Je radost, je radost, je radost
i tady dole, kde žal světa dno má.*

*I mezi tím smutným nábytkem vězeňským
ze dřeva getsemanského.*

ŘEKNOU, ŽE ŽIVOT...

Řeknou, že život a opravdu
svírá to srdce,
když celé dopoledne počítám součky na podlaze
žalární
a v jejich tvarech si hledám podobu pejska třeba,
jenž cosi chytá
nebo koníka s hřívou vlající.

A zatím kus dále přes několik domů
můj synáček s matkou jdou sousední ulicí.
Očima ještě v ráji
nechápe, proč jsem tak nakvap odcházel
onehdy ráno, když pro mne přišli ti cizí lidé.
Proč maminka plakala.
Nechápe, vzpomíná si. Jej také tak nakvap odvezli.
Jednou večer. Proud prsty mu popálil.
Zrovna na Bílou sobotu večer, když jsem odešel
na Vzkříšení.
A zrovna když ve vůni hyacintů kněz obrácen
zdvíhal Hostii
a poprvé toho hrozného roku zazněl zpěv Aleluja,
jemu doma
hořely prsty plamenem,
žaláře byly v provozu, mé zatčení přicházelo.

Smiluj se nad námi!

*Nikdy si vyčítat nepřestanu svou slepotu strašlivou.
Nikdy také bez slávy Zmrtvýchvstání, bez té veliké
slávy Zmrtvýchvstání
bych si nevěděl rady s tím žalem žalárním
nebo proč dítě bolest má...*

*Teď ale jdou. Ohlížejí se, doufají, přece snad.
Je to jen o naději lehčí, než kdybych mrtev byl.
O naději tak nesnadnou
v té ulici naoko bezstarostné, však smutné skutečně,
kde s očima zavázanýma lidé jdou.
A každou chvíli někdo se popálí
a někdo zmizí...*

*Teď ale mříž mezi námi. A jako slza
jako slza šílenství na řasách krále Leara
tak osamělá v té chvíli je bolest má,
když sedím a počítám součky na podlaze žalární,
co zatím kus dále přes několik domů
můj synáček s matkou jdou červnovou ulicí.*

*Z polí už dýchá chlebný van. Růže kvetou
a já letos ani narok ani napřesrok možná
se neshledám s nimi.*

*Mezi jiným čtu také v psaní tvém,
že v oknech už kvetou petúnie
a filodendron list vyráží za listem.*

*Bude krásně k večeru na balkoně
vysoko nad městem básní mých,
zatímco slunce přechází po zácloně.*

*Oči zavírám, vidět nechci.
Jiný teď úděl já přiřčen mám
zde dole – hluboko pod ulicí.*

*Miliony očí jsou v této chvíli,
jež spatřit by chtěly a nespatří,
co násilím od nich odloučili...*

*Prostřednost pekel ohavnější zde hubí nás.
Zuby nehty já naděje držím se.
Věř mi. Tma přejde. K vám vrátím se zas.*

*Jak je to krásné, když lidé zcela mladí
vstupují do manželství.*

*Časy jsou nejisté.
Každou chvíli může přijít vojna.
Anebo všechno jim vezmou ruce zlé.
Ale oni se nebojí. A stojíce před oltářem
nastavují pokorně čelo
všemu, co přijít má...*

*Byli jsme na veselce.
Pili jsme víno a zpívali
sedíce za prostřenými stoly v té staré selské světnici,
odkud už tolik jich vynesli hlavou napřed
v té slavné horizontále spících.*

*Ubíraly se s hudbou průvody pohřební.
Ubírají se mlčky průvody svatební.
Koně ve stájích stojí a náradí pod kůlnami.
A tam na hřbitově
pod jiskřícím sněhem mrtví spí.*

*Do niti poslední rozcupovali tkanivo žití svého,
přebořkým tichem věčnosti naveskrz vyslechnuti.
Ti už poznali. A květ veliké lásky,
jenž vyšlehl
z propadlé klenby jejich prsou,
zahradou rajskou voní
svoláváje požehnání hlubin a požehnání výsostí
na manžele mladičké...*

*Svatebčané se rozjíždějí. A oni
najednou sami
ještě před zrozením zvonů pod hvězdami noci biblické
začínají své tajemství
tak docela bez předchůdců,
tak od počátku jako první dvojice země
po vyhnání z ráje.*

*Nemají, kdo by jim řekl, pojd'. Bosí
a zakleslí v sebe pospíchají
nesmírnou pouští lásky za hořícím keřem nocí svých,
a jen přísežná stráž mrtvých
je provází opodál.*

*Modrá a modřejší
oblaka jako lesy,
lesy jak oblaka táhnou se.
Přes přílby klasů žit zrajících výhled máš
na sever, na jih.*

*Jak do očí milujících do těch obzorů hledíš
a všechno, co s námi stalo se
včera i před lety,
čteš psáno v té krajině selské
plné šelestu rezného
i hlasů křepelk přede žněmi.*

*Hledíš,
tam k jihu silnice císařská běží,
tepna mocnářství zašlého. I vlak spěchá směrem tím.
Nevysmíváš se.
Všechno má místo i důvod svůj,
vše mukami vykoupeno v tvém mládí i dávno dřív.*

*Jak v předvečer svátků
pořád slyšíš odněkud zvony, odněkud hudbu zas.
Zde prvně, zde prvně jsi zkoušel veršem se těžce vznést.*

*Zde prvně. Však jména těch osad i v ráji si šeptat
chceš,
jména všech věrných, co táhli zde s námi pluh slunce.*

*Od obzoru k obzoru
modř lesů v modř oblaků stápí se.
Ční kostely na návrších a pěšiny mezi poli
jdou od humen k humnům. A jen boží muka,
jen kříže u cest vám připomenou,
kdo to zde strádal,
kdo krvácel drásán zlobou let.*

*Teď sám boží muka
stojíš a vzpomínáš drahých všech.
A jako bys v jedné ruce držel ruku mrtvého otce,
a jako bys v druhé ruce držel ruku živého syna,
tušíš a miluješ daleko od minulosti,
tušíš a doufáš daleko do budoucnosti,
sám zároveň otec a zároveň syn...*

*Tak vracíš se. Léto vrcholí, kukačka zmlká v modru.
A co se teď děje v mysli tvé,
toť klanění
toť šetrné odhrnování roušky bolesti
s těl balzamovaných bédou, s těl průsvitných
utrpením,
jak nám je ukázaly
poslední války...*

*Byla to vzpoura. Bůh trpěl a člověk ponížen.
Všechno přešlo.*

*Nevidíš, kdo by po tobě kamenem hodil,
kdo by tě věznil či vyslychal. A ty sám
nechováš v srdci zášť k pranikomu.*

*Tolik jsme všichni ztratili.
Tolik doufáme.*

NAVZDORY BEZÚTĚŠNOSTI NEVLÍDNÉ STŘÍBRNÝ LIPAN HLOUBKOU PLUJE

I.

Byla to sobota 30. března 1968. Začátek jara. Pražského jara. Oné celospolečenské politické a kulturní oblevy, která však neměla dlouhého trvání. Noviny začaly psát o komunistických zločinech 50. let, probíhaly rehabilitační soudy nevinně odsouzených a tehdy se také na krátký okamžik vrátili do literatury někteří zapovězení a umlčovaní básníci a literáti. Onu jarní sobotu vyjel na své motorce „stopětasedmdesátce“ z pražského Pankráce sedmačtyřicetiletý tiskař Václav Sisel. Požádal svého syna, který byl tehdy zrovna doma na propustku z vojenské základní služby, aby jel s ním, ale o pravém důvodu cesty mu zatím neřekl. Zamířili na svoji zahradní chatku, která stávala v Posázaví, mezi obcemi Teletín a Krňany. Dojeli, převlékli se a zatopili v kamnech. Václav Sisel pak vzal rýč a krumpáč a začal beze slov kopat v rohu zahrady u stromu. Syn mu pomáhal a teprve po chvíli narazili v hlíně na zvláštní předmět. Na velkou uzavřenou lahev, jejíž hrdlo bylo zalito voskem. Vyňali ji ze země, očistili, vzali do chatky a teprve tam rozrušený Václav Sisel pronesl: „Tak teď konečně nastala ta chvíle, kdy to můžeme vynést na světlo.“ Jako by to byl vzácný poklad, jedinečné poselství uložené v láhvi, vhozené do moře času a vyvržené příbojem na daleký posázavský ostrov. A literární poklad i poselství tehdy již mrtvého básníka to skutečně bylo. Pan Sisel odstranil zavoskování a z lahve opatrně vyňal ruličku papírů, svázanou gumičkou. A první, co z „vylovených“ a překvapivě nezničených papírů s rukopisy básní začal v chatce nahlas číst, byly verše: „Pod okapem žalárním/navzdory bezútěšnosti nevlídné/jak krůpěj ohně do mlh dušičkových/poslední toho roku hoříš nám.// Daleko k živým a daleko k mrtvým/jen z doslechu víme o sladké střídě ročních časů/v té zemi zahradníků a rybářů,/ odkud jsme vyhnáni... //Kdesi jinde, než jsme, květ leknínu rozvívá

se/a stříbrný lipan hloubkou pluje.// Běž, za nás dohoř...“ Byla to Zahradníčkova báseň Poslední růže, jejíž skutečné dějové jádro sám protagonista Václav Sisel na Pankráci zažil a byl jedním z jejích účastníků, ba přímo hrdinů. A tehdy synovi poprvé začal vyprávět o tom, jak v 50. letech, když pracoval v pankrácké vězeňské tiskárně jako hlavní dozorce i odborný vedoucí, vytvořil vězněným spisovatelům takové podmínky (v nelidském prostředí „domu strachu“ lidsky snesitelné), že mohli tajně psát a jejich texty uchovával, vynášel z vězení a ukrýval. A právě Jan Zahradníček mu tehdy ve vězeňské tiskárně, kde pracoval nejprve jako jeho příručí (vedl účetnictví) a později ve skladu (vydával papír i další potřeby pro provoz tiskárny), svěřil rukopisy svých básní, které v Praze na Pankráci v roce 1953 a 1954 stačil napsat.

II.

Václav Sisel (1919–1984) o tom všem v „tajícím“ roce 1968 napsal: „Tyto vzácné rukopisy básní Jana Zahradníčka jsem uchovával v pracovním stole své kanceláře ve vězeňské tiskárně, kde jsem byl vedoucím. Učinil jsem tak proto, že mě o to Jan Zahradníček požádal. Znal jsem jejich hodnotu a vedlo mě přesvědčení, které mě utvrzovalo, že jednou musí přijít doba, kdy jím tvrzená nevína bude prokázána. Moje přesvědčení se potvrdilo. Je nutné též vzít v úvahu, že naše služba byla někdy i těžká a nebezpečná ve služebním styku se skutečnými zločinci i konfidenty, kteří byli rozmísťováni do řad nevinně odsouzených. Já byl v lednu 1955 náhle propuštěn ze služeb Ministerstva vnitra. Důvod – odmítavý postoj k vystoupení z římskokatolické církve. Při svém odchodu ze služby MV jsem považoval za nutné vzít s sebou do civilu i rukopisy básní Jana Zahradníčka. Po několik let byly uloženy na zahrádce mého otce v Praze-Kunraticích. Později jsem získal vlastní pozemek, převezl jsem rukopisy tam a znovu je ukrývala země po mnoho roků ve svém zajištění a k tak vzácné básnické tvorbě se zachovala zvláště laskavě. Jeho dílo bylo zachráněno. Rukopisy jsou po patnácti letech čitelné a neporušené. Předal jsem je spisovatelům Františ-

ku Křelinovi a Františku Knapovi. Často si opakují konec jednoho verše z básně Poslední růže: ‚...naše roky prázdné jak oříšky ztrouchnivělé,/ jimiž i veverka pohrdají.‘ Jak je vystižena ta prázdnota, nicotnost, bezmocnost a zavržení od lidí vlastního národa. Poslední růže ze záhonu pankrácké věznice! ‚Běž, za nás dohoř, utržená teď zbožnou rukou.‘ A byla to jeho ruka, která ji utrhla. Růže doopravdy dohořela a dovoněla, ale kdo ví, kde! To vím jen já. Byla doručena opět zbožnou rukou a odevzdána v ruce posvěcené – kanovníku dr. Antonínu Střížovi, jím vložena do vázy, a tak se stala doplňkem výzdoby vystavené Nejsvětější svátosti na hlavním oltáři chrámu vyšehradského. Kdo z přítomných tušil, že ta růže byla poselstvím, darem, prosbou i obžalobou těch a za ty, před jejichž zraky rostla a vykvetla.

Slušný člověk a neobyčejně statečný dozorce a tiskař Václav Sisel tak ve stalinském vězení v čase, kde se na jeho dvoře popravovalo, nejen pomáhal ulehčovat Janu Zahradníčkovi jeho kriminální vyvržení, ale pro českou literaturu zachránil neobyčejně silnou básnickou výpověď.

III.

Básník, překladatel a esejista Jan Zahradníček (1905–1960) byl 13. června 1951 v Brně nezákonně zatčen komunistickou Státní bezpečností a držen do srpna v brněnské vyšetřovací vazbě (Bratislavská–Příční ulice). Z Brna byl převezen do věznice ve Znojmě, kde pobyl až do počátku července 1952. Dne 4. července 1952 byl postaven v Brně před soud s uměle sestavenou „protistátní skupinou“ (v níž byli spisovatelé Josef Knap, František Křelina, Bedřich Fučík, Václav Prokůpek. Zdeněk Kalista, Ladislav Kuncíř aj.) a ve vykonstruovaném a dopředu rozhodnutém procesu odsouzen k třinácti letům vězení. Transportován byl do věznice v Praze na Pankráci, odkud byl 11. listopadu 1952 umístěn k novému přešetření případu do pražského sídla Státní bezpečnosti v Bartolomějské ulici a znovu se přes krátký pobyt na brněnském Cejlu vrátil do pankrácké věznice. Odtud byl 2. dubna 1956

převezen na Mírov. V září 1956 mu bylo povoleno navštívit manželku a děti (nuceně vystěhované z Brna), umírající v třebíčské nemocnici na otravu houbami. Básník přijel pozdě: lékařům se podařilo zachránit jeho ženu a syna, ale dvě dcery byly již mrtvé. Navíc nebyl dodržen příslib, že se už nebude muset vrátit do věznice, a po čtrnácti dnech musel zpět na Mírov dotrpět další čtyři léta. Propuštěn byl na všeobecnou amnestii v květnu 1960. Po návratu k rodině na Vysočinu, zcela vyčerpán, po pěti měsících života v bídě a tísní zemřel.

IV.

V úděsných kriminálních podmínkách tak vznikaly Zahradníckovy básně jeho posledního tvůrčího období, shrnuté jejich pozdějším editorem Bedřichem Fučíkem do sbírek *Dům strach* a *Čtyři léta* (Fučík navrhl i názvy titulů). Je pravděpodobné, že Zahradníček mnohé ze svých vězeňských básní nosil dlouho v paměti a při příležitosti, kterou mu poskytl právě dozorce Václav Sisel, řadu z nich horečnatě napsal na rub kriminálních formulářů v pankráckém skladu a svěřil s důvěrou dozorcům. Opis pankráckého konvolutu, který se díky Knapovi a Křelinoovi ocitl v Památníku národního písemnictví, sloužil za podklad pro první vydání *Domu strachu* v exilovém nakladatelství *Sixty-Eight Publishers* manželů Škvoreckých v roce 1981 a další vydání ze stejné sazby, pouze zmenšené do kapesního formátu (aby se lépe dalo převážet přes železnou oponu do tehdejšího Československa), vydalo v roce 1986 exilové nakladatelství *Rozmluvy*.

A jestliže tomuto Zahradníckovu kriminálnímu (ne)času předcházely dvě mohutné básnické skladby prorocké dikce – *La Saletta* a *Znamení moci* – v *Domu strachu* je básník intimně sevřený a citlivě koncentrovaný do hloubky bezčasí. V těchto verších však z předcházející básnické práce zůstává rozvolněná dikce a proud vyprávění, avšak pečlivě cizelovaný.

Místo vyvržení je zřejmé: komunistický kriminál, vězeňská cela, často samotka, v jejíž podlaze jsou suky plné hlav „v tanci smrtihlavů“

a ze zdí podrápaných a porýpaných „tlama za tlamou tmou rozvírá se a šklebí./V třesnutém tichu řev rouhání jejich se nese k nebi./.../ civíši na ten rej mazanic na omítce./ na tu spleť údů, jež v kankánu šíleném/ nestoudně vzdouvají se.“ Jak přitom nevzpomenout na obrazy a kresby vězeňských zdí českého malíře Aléna Diviše, plné vrypů a změtí příšer, které by byly nejpřílehavější ilustrací těchto básní.

A nejvlastnější básníková situace: vyrván z čerstvě založené rodiny (ve chvíli zatčení byly básníkovu synu Jeníkovi tři roky, dceři Zdislavě jeden a půl a Kláře sotva tři týdny), psychicky trýzněný, zdravotně zdevastovaný (v době zatčení pobíral Zahradníček invalidní důchod) a fyzicky vyčerpaný. Biblicky řečeno getsemanská zahrada spojená rovnou s bičováním. Ale právě „navzdory bezútěšnosti nevlídné“, navzdory příšerné křivdě a „poušti žalární“ jsou Zahradníčkovy verše svědectvím o postupném přijetí tohoto jobovského údělu. Bedřich Fučík si všiml, že „toto Zahradníčkovy období bylo jeho dalším pokusem smrti, novým šerem, vyšší zkušeností hlasů slyšených za zdi.“ Zdi kobky jako podivné síto propouštějí ze světa nejdříve to nejbližší a čerstvé – hluk chodby, ťukání spolumukla, rytmus ulice. Ale ve chvílích mystické koncentrace se zdi úplně rozpouštějí a na dosah je vesmír s hvězdami „jež tvrdě žhnou“, krajina s ptáky, mrtví předci i domov s vlastním dětstvím, ženou a dětmi. Přes „dálku, tloušťku zdi a zlobu času“ vytrvává milostná něha pisatele k ženě Marii i otcovská starost, přibývá slitovného světla i hudby. Když se spisovatel Josef Knap setkal se Zahradníčkem na společné pankrácké cele, navždy mu utkvěl obraz, jak se básník alespoň chvíli před usnutím distancoval od vězení, a aby se mohl soustředit sám k sobě a v sobě, přetahoval si prostěradlo přes hlavu, přitom mu čouhaly z kavalce vyhublé kostnaté nohy a „měl povoleno, že může mít u sebe fotografii svých tří malých dětí.“

Zahradníček chápal, že prochází hroznou zkouškou. Že je třeba, aby byl očištěn, obroušen a promnut. Jasnozřivě viděl, jak jsou jeho další přátelé „na svobodě“ pronásledováni a doslova štváni (v básni Pozdrav připomíná svého přítele, kněze a básníka Jana Dokulila, skrývajícího se na Vysočině před StB řadu let v ilegalitě). A přečetl i přijal

zachvění oltářního křížku v Číhošti 11. prosince 1949 jako varovné znamení, jako „gesto Boží“ pro národ a lidskou situaci „smutných časů“ (báseň Uctívání kříže). Teprve v této „propasti propastí“ mohl plně zakusit Kristův soucitný výdech a přijmout ono závratné poznání: „Neslušelo by se nosit velké štěstí,/když trpí Bůh a byla tak zhanobena/podoba člověka.“

V.

Laskavý čtenář promine, ale nemohu na závěr osobně nevzpomenout na to podivuhodné odpoledne prázdninového léta roku 1988, kdy osmnáctiletý studentský holobrádek podnikl na kole výšlap od prarodičů z Velkého Meziříčí do vysočinských kopců. V Uhřínově vzal za kliku železné hřbitovní branky a nad hrobem tehdy ještě totálně zapovězeného básníka se nečekaně setkal s Marií Zahradníčkovou, vdovou po básníkovi, i její snachou, které neznámého studenta pozvaly na návštěvu do Brna. Paní Zahradníčková pak s ním v bytě na Skřivánově ulici otevřeně a nebojácně hovořila o svém osudu, zakázaných autorech, křesťanství a autenticky přibližovala manželův lidský svět. Před odchodem mi darovala drobnou knížku, která se lehce vešla do kapsy – exilové vydání Zahradníčkovy vězeňské sbírky *Dům strach*. Bylo to tenkrát pro mne iniciační setkání i osudový vzkaz, „vylovený“ z normalizační prašiviny. Četl jsem ji stále dokola a objevoval básníka, jehož prožívaná bolest a obžaloba komunistické zřůdnosti způsobila vnitřní otřes a zásadně ovlivnila moji životní cestu. I s oním Zahradníčkovým vypjatě varovným mementem: „Nevím, jak na mapě budoucnosti Dům strach je označen./Ale dokud takové domy, takové hrozné domy/budou stát v našich ulicích, v našich městech,/vychýlen úpěnlivě zůstane/Kříž Číhoštský.“

Miloš Doležal

O B S A H

<i>Co zpíval kos zatčenému</i>	/ 7
<i>Řeknou, že život...</i>	/ 9
<i>Na první dopis z domova</i>	/ 11
<i>Ve dvě hodiny v noci</i>	/ 12
<i>Chodci</i>	/ 14
<i>Slunce v cele</i>	/ 17
<i>Nanebevzetí</i>	/ 19
<i>Kněží v žalářích</i>	/ 21
<i>Ó Simone Weilová</i>	/ 23
<i>Dům Strach</i>	/ 26
<i>Bratislavská ulice</i>	/ 29
<i>Procházka po cele</i>	/ 32
<i>Velikonoční</i>	/ 37
<i>Smrtihlavi</i>	/ 41
<i>Chlapečkovovo ráno</i>	/ 43
<i>Samovazba</i>	/ 45
<i>Návštěva</i>	/ 48
<i>Noc poslední v roce</i>	/ 53
<i>Zvon</i>	/ 55
<i>Vzdech</i>	/ 57
<i>Mírožerci</i>	/ 58
<i>Žalm</i>	/ 61
<i>Ch.</i>	/ 64
<i>Dceři</i>	/ 67

<i>Pozdrav</i>	/ 68
<i>Své dceři</i>	/ 71
<i>Báseň o slunci a o svatém Václavu</i>	/ 73
<i>Víno trestanců</i>	/ 77
<i>Dopis ženě</i>	/ 80
<i>Při jméně tvém...</i>	/ 82
<i>Uctívání Kříže</i>	/ 84
<i>Dopis z listopadu</i>	/ 90
<i>Velikonoce mých dětí</i>	/ 93
<i>Cestou</i>	/ 95
<i>Malá poetika</i>	/ 97
<i>Koncert</i>	/ 99
<i>Verše</i>	/ 101
<i>Zůstaň s námi</i>	/ 102
<i>Svatební</i>	/ 104
<i>Poslední růže</i>	/ 106
<i>Návrat</i>	/ 108
<i>Doslov</i>	/ 111

EDICE
verše
SVAZEK
(49)

Jan Zahradníček *Dům Strach*

Vazbu s ilustrací Heleny Konstantinové
a grafickou úpravu navrhl Vladimír Verner
Autor doslovu Miloš Doležal
Vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
v Praze roku 2015 jako svou 1337. publikaci
Vydání ve Vyšehradu první
1,77 AA. Stran 120
Redigovala Blanka Koutská
Odpovědná redaktorka Marie Válková
Vytiskla Těšínská tiskárna, a. s.
Doporučená cena 168 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-526-3